

Apaurin (Diazepam) v ZZS

Ultimátny sprievodca pre prednemocničnú prax

Autor: Martin Semanco | Založené na SPC a ILCOR/ERC Guidelines

Klinický profil zbrane

Identifikácia

Účinná látka:
Diazepamum

Obchodné názvy v SR:
Apaurin (injekcie),
Diazepam (tablety /
rectal tube).

Klasifikácia

Skupina:
Benzodiazepín

ATC: N05BA01
(Anxiolytiká)

Formy v ZZS

Injekčný roztok:
10 mg / 2 ml

Rectal tube:
5 mg alebo 10 mg

(najmä pre pediatriu)

Kognitívny model: Ako to funguje? (GABA-A Receptor)

1. Odomknutie

Diazepam

Receptor

Diazepam sa viaže na špecifické miesto na GABA-A receptore.

2. Potenciácia

Zvyšuje afinitu receptora k neurotransmitteru GABA.

3. Otvorenie brán

Častejšie otváranie chloridových kanálov – ióny prúdia do neurónu.

4. Zamrznutie a Útlm

Hyperpolarizácia. Neurón sa stáva menej dráždivým. Výsledok: Zastavenie kŕčov a útlm CNS.

Hemodynamický dashboard

Krvný tlak - TK

Mierny pokles systolického tlaku (sekundárne k upokojeniu).

Riziko hypotenzie pri rýchlom i.v. alebo kombinácii s tlmičmi.

Srdcová frekvencia - SF

Mierny pokles (bradykardia) sekundárne k sedácii.

Dýchanie - SpO2/EtCO2

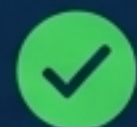
KRITICKÉ RIZIKO.

Útlm dychového centra, znížená citlivosť na CO₂.

Riziko apnoe extrémne vysoké pri rýchlom i.v. boluse!

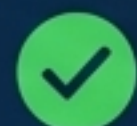
Kinetika a cesty podania

Route Evaluation Matrix

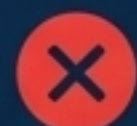
i.v. (Intravenózne)

Najrýchlejší účinok pri krčoch. Nutné podávať pomaly.

p.r. (Rektálne)

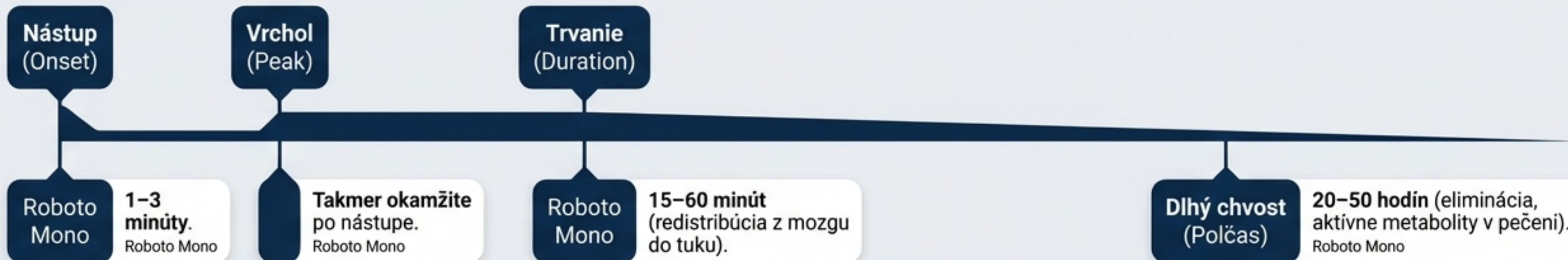
Preferované u detí alebo bez i.v. vstupu.

i.m. (Intramuskulárne)

V ZZS NEODPORÚČANÉ. Pomalé, nepredvídateľné vstrebávanie, iritácia.

Pharmacokinetic Timeline

Indikácie z pohľadu terénu (Kedy použiť Apaurin)

Status epilepticus / Akútne krče

Akéhokol'vek pôvodu (metabolické, traumatické, febrilné). Liek 1. voľby.

Akútna úzkosť a agitovanosť

Panické ataky, akútne stresové reakcie.

Sedácia pred výkonmi

Napr. elektrická kardioverzia (ak chýba Midazolam).

Svalové spazmy

Tetanus alebo akútne bolestivé svalové kontraktúry.

Abstinenčný syndróm

Delírium tremens pri alkoholizme.

Dávkovacia matica a kompetencie

DOSPELÍ - Krčče

Dávka: 10 mg i.v.

Pravidlo: Podávať pomaly (cca 2–5 mg za minútu).

Opakovanie: Možno opakovať po 10 min.
(Max celková dávka: 30 mg).

Competency Stamp

Lekár (RLP) / Záchranár (RZP)
podľa štandardov.

PEDIATRIA

Rektálne (p.r.)

Do 15 kg: 5 mg

Nad 15 kg: 10 mg

Intravenózne (i.v.)

0,2–0,3 mg/kg telesnej hmotnosti.

Competency Stamp

Záchranár (RZP) - podanie p.r. pri
krčoch je štandardnou kompetenciou.

Rizikový profil: Čo sa môže pokaziť

Absolútne Kontraindikácie

Myasthenia gravis (riziko totálnej svalovej slabosti).

Ťažká respiračná insuficiencia.

Akútna intoxikácia tlmivými látkami (alkohol).

Precitlivosť na liek.

Relatívne KI & Nežiaduce účinky

Relatívne KI: Šokové stavy, starší pacienti (pády/zmätenosť), glaukóm.

Respiračné NÚ: Hypoventilácia, apnoe.

Neurologické NÚ: Somnolencia, ataxia, paradoxná excitácia (nepokoj namiesto útlmu - najmä deti/seniori).

Lokálne NÚ: Tromboflebitída pri i.v. podaní (dráždivý roztok).

Liekové interakcie: Váhová matica útlmu

Synergický efekt nielen sčíta, ale násobí riziko fatálneho zlyhania dýchania.

Kritické chyby v ZZS

Chyba 1: Rýchly Bolus

Príčina

10 mg i.v.
rýchlo

Následok

Apnoe
(zástava dýchania)

Pravidlo: Podávaj pomaly. Pri i.v. podaní maj vždy pripravený ambuvak a pomôcky na dýchacie cesty!

Chyba 2: Nesprávne Riedenie

Príčina

F1/1
(Fyziologický
roztok)

Následok

Precipitácia
(zrazenina lieku)

Pravidlo: Apaurin sa v striekačke s FR môže zraziť. Podávať neriedený, ideálne do tečúcej infúzie.

RED FLAGS & Antidotum

Varovné signály

Bradypnoe (Dychová frekvencia < 8–10/min)

→ Okamžite asistujte dýchanie (Ambuvak).

Hypotenzia (Výrazný pokles TK)

→ Zvážte polohovanie pacienta a objemovú terapiu.

Paradoxná reakcia (Zvýšená agresivita/nepokoj)

→ Zastavte podávanie ďalších benzodiazepínov.

Záchranná brzda

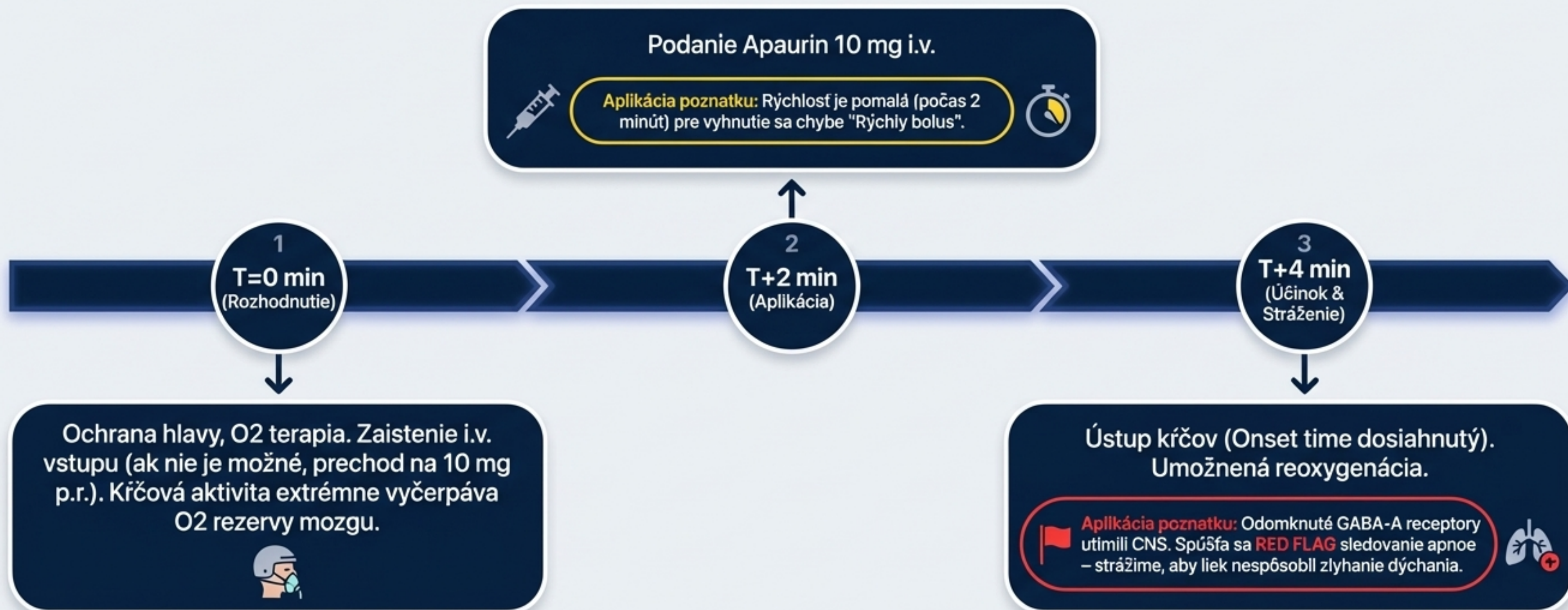
ANTIDOTUM

Flumazenil
(Anexate)

Špecifický antagonist. Kompetitívne blokuje GABA-A receptor a okamžite ruší účinok benzodiazepínov.

Syntéza: Terénny scenár (Status Epilepticus)

Situácia: 30-ročný muž, tonicko-klonické kŕče trvajúce > 5 minút. GCS 3, cyanóza tváre.

Zhrnutie: 5 kľúčových pravidiel záchranára

1

POMALY DO ŽILY

Aspoň 2 minúty
na 10 mg i.v.

2

DÝCHANIE JE PRIORITA

Benzodiazepíny
a apnoe idú ruka v
ruke. Ambuvak
vždy pripravený.

3

REKTÁLNE U DETÍ

Rýchla, bezpečná
a štandardná
cesta v domácich
podmienkach
(RZP).

4

NERIEĎ S FR

Podávaj priamo
(alebo do infúzie),
predídeš
precipitácii lieku.

5

PRVÁ VOĽBA

Pri Status
Epilepticus je
Diazepam tvoj
prvý vojak v poli.